

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

Jahrbuch für das Oldenburger Münsterland

Vechta, Oldb, 1969-

Theodor Griep: Ju Beliuenge fon un Weegekrüz

urn:nbn:de:gbv:45:1-5285

Theodor Griep

Ju Beliuenge fon un Weegekrüz

In katoolske Geegenden sünt ooft Weegekrüze apstaalt. So uk in Schäddel. Bit foar dän läsde Krieg stunden in Schädel soogen Krüze. Eenige stounde aal siet moarere hunnert Jiere an ganz bestimmte Steeden un sünt immer ut aan besünner Gruund fon eenzelne Ljüdde apstaalt wudden. Do Krüze heerden dann doo Familien tou, do dann do Krüze pleegenden un unnerhielten.

So studde in't Noode fon Schäddel ap dän Lindebierig un Krüz. Die Lindebierig liech an ju westelke Siede bätje ju ihle Bräch un jult fröer as Spouk un Häksendönzsteede. Man hiede där spoakhaftich Mutten un Faagere ummetouloopen blouken. Uk Häksen mäde Bäisen unnere lers hieden där umme tau dönzet. Man leeuwde dät die Düwel där twiske siet. Un dät uk doo Häksen mäd dänn Düwel inne Bunde wie- ren. Man leeuwde aber noch moar an dät Krüz un man wisste, dät die Düwel boang is faart Krüz un dät man him därmäd ferdrieuwde kudde. Derum staalden Geerders (froher Wessels) far goud twohunnert Jiere där un Krüz ap.

Um 1880 koopede aan Ostfraise dät Gemeenhäits-Tichelwierk mäd dän Lindebierich. Dät Krüz was dän näien Aoindummer inne Wai. Hie wül där een groote Filla baue. Dät Hus is uk baut wudden un is dälich noch tou schoon. For dät Bauwirk här man dät Krüz der wächnummen un dann stump bätje ju ihlebräch an ju iinke Siede fon ju Sträite ättert Tichelwierk wai apstaalt. Deer hiede dät nit ju fröhste Steede funden, aber wäil an ur Siede fone ju Sträite on Schuttsteede was, kudde dät deer nit stounde.

Man as in do trietiche jieren do Nazis koomen, do wudde ju Schuttsteede mäd Hälpe fon dänn Arbeitsjonst scheen maked un mäd Sound wier apfällt. Nu was dät die froihste Platz, dänn do Nazis fout mäd Bischläik belaiden. Dör schull un eekenen Boom plöntet wäide. Jo komen bi Schouster Lüppers un wüllen un Tiimpe fon sin Tun häbbe, wät hie him aber ferweerde. Jo mossen ap Mentegrunde därmäd bliu- we. Dän Boom, dän jou deer plöntet häbbe, schull un tjokken Boom

wäide. As so en „Germanenkönig“ schull hie wäide, un die olde germanische Glouwe mäd Rägele un Gebruke schull wier appe Beene staalt wäide. Dusend Jiere schull hie stounde, so loonge schull dät Naziriek durje. Die Boom schull wachse un dermäd dät Krüz ganz un goar in Schaade stalle, un so bilitjen ganz ferdrieue.

Dag us Herrgott is aller Gäcke Foarmunder un hie lät do Boome nit inne Heemel wachse. Un man mai därur tanke as man woll. Dät duusendjierge Naziriek was man gjucht kutt. As düsse kutte Tied tou Eende was, do wuude die Eekenboom fon lutter Dülle umme Kopp hauen. Dät olde Krüz, wät bit därwai biesiede faar Schürmanns Mäske inne Buske steen hiede, kreech do dän froajie Platz mär een üppege Anlooge, liek faare Sträite. Där studde dät ganze faare Sicht un aal, dor ur ju Sträite koomen, fäll dät inne Oogenen.

Man konn däran schoo, wo min un kutt dät Taanken un Hoandeljen fon Manskene weese konn. Dät Krüz wät all sit Urtieden där steen hiede, un anne Siede tait waide schull, hiede alles uursteen! Die eekene Boom mosste wiecke.

Truch dän Krieg wieren Geeders, do midde in't Tärp woonden, toutool oubaddent. Ihre näie Steede baueden jo sick tichte bie dänn Rotenbierig ap. An dänn Rotenbierig hieden Fokkens een Krüz, so dät Geeders Willy Focke Jan anbeeden hiede. do Krüze tou tuschkjen. Fokke Jan schull dät Lindebierig Krüz urnieme, willst Geeders färfoor dät Rotenbierig Krüz kreegen. Dag Fokke Jan wüll so een Tuschkerai nit. Dat Krüz, wät all sien Foarolden apstaalt un in Ehren heelden hieden, wul hie nit wächreeke.

As nu fon ju Tuschkeräi nix wudde, halde Geeders Willy dät Lindebierig Krüz där wech und staalde dät bi sick ap dän Hoaff ap.

Somäd was die Lindebierig nu ohne Krüz. Aber so as dät ofters so loopd här dät nit loange duurd, do is där un näiet Krüz apstaalt wudden. Dät is ja boalte so, as wenn us Herrgott ju Steede ap dän Lindebierig nit rümme wüll. Un ut wät foar an Gruund uck immer dät Krüz apstaalt wudden is, die Lindebierig hä sin Krüz wier.

Wäil Focke Jan sin Krüz ap dän Rotebierig nit wäg reeke wüll und Geeders ihre Krüz fon dän Lindebierig bi sick ap dän Hoaff staalt häbe, stounde dör nu ticht annonnder twoo Krüze. Kuts sünt Geeders ättern Hambierig wailuuken un häbe dät Krüz där mee wai numm. Wilst dät nu in do läsden hundert Jiehre fjauer mool ummesät wudden is, so här dät nu sicher un feste Steede funden, wier dät lounge wai stounde konn.

Därtruch här nu ock die Hammbierig un Krüz kriegen. Ap dän Linde bierig is un näie Krüz apstaalt, dät Krüz ap dänn Rotenbierig stand noch appe sälke Steede, wier dät tofane apstaald wudde. So häbbe düsse Krüze, do in dän feste Gloowe an Jesus Christus apstaalt wudden sünd sick truchsät. Alle Krüze häbe ihre aine Belluenge un wän jo vertälle kudden, dann koom där ganz sicher un lonnge Geschichte ur moorere Generationen taun Foarschien.

Dag uck in düsse näiere Tied här die Glowe an dät Krüz nit ätterlätt. Uurs wieren wull in do lästen Jiehren neen näie Krüze apstaalt wudden. Dertruch stand in älke Burskopp en oder twoo Krüze. Dertou sind noch tjo Mariengrotten apstaalt wudden. Där rackt dag un groote Hoopenge dät uck in Tokunft dät Krüz boppe stand, un dät die Christliche Gloowe nit unnere Fäite kummt.

Theodor Griep

Die Erlebnisse eines Wegkreuzes

In katholischen Gegenden sind oftmals Wegekreuze aufgestellt. So auch in Scharrel. Bis vor dem letzten Krieg standen in Scharrel sieben solcher Kreuze. Einige standen schon mehrere hundert Jahre an bestimmten Stellen. Sie waren dort aus einem ganz bestimmten Grund aufgestellt worden. Diese Kreuze gehörten dann den Familien, die sie dann auch pflegten.

So stand im Norden von Scharrel auf dem Lindberg ein Kreuz. Der Lindenbergs lag an der westlichen Seite hinter der Ihlebrücke und galt früher als Spuk- und Hexentanzplatz. Man hatte dort spukartige Sauen und Ferkel herumlaufen sehen. Auch Hexen auf einem Besen haben dort getanzt. Man glaubte, daß der Teufel auch dort war und daß er mit den Hexen im Bunde war. Man glaubte aber noch stärker an das Kreuz und daß der Teufel Angst vor dem Kreuz hatte und man ihn damit vertreiben konnte. Darum stellten Geeder (früher Wessels) vor gut zweihundert Jahren dort ein Kreuz auf.

Um 1880 kaufte ein Ostfriese die Gemeindeziegelei mit dem Lindenbergs. Das Kreuz war dem neuen Eigentümer im Wege. Er wollte dort